

שמש גדולה צהובה

אלכסנדר קאלדר במוזיאון תל אביב לאמנות

מוזיאון תל אביב לאמנות מציג תערוכת יחיד של אלכסנדר קאלדר (1898-1976). אמן אמריקאי פורץ דרך בפיסול המודרני, מהאמנים הייחודיים והמשפיעים במאה העשרים. התערוכה חושפת את מגוון יצירתו של קאלדר לאורך חמישה עשורים - מרישומי עיפרון מוקדמים, שיצר ב-1925, ועד אחד המובילים האחרונים, שיצר ב-1976, שנת פטירתו. לצד עבודות פיסול איקוניות של האמן, התערוכה מתמקדת בחלק פחות מוכר ביצירתו: ציורי הגואש. מוצגים בה למעלה משמונים ציורים שיצר במהלך חייו.

קאלדר מפורסם בעולם בעיקר בזכות המצאת המובייל, שהיה נקודת מפנה חשובה באמנות המודרנית. במובייל - מונח שטבע מרסל דושאן בעת ביקור בסטודיו של קאלדר בפריז - הוא ניסח מחדש את עקרונות הפיסול ופתח אפשרויות מלהיבות וחדשות לדינמיות שלו במרחב. במקום אובייקט בעל מאסה מוצקה, יציבה וקבועה, הוא יצר גוף חי, המרחף בקלילות באוויר, מגיב לסביבה ומשתנה בחלל. הודות לתפיסה מקורית וחדשנית זו היה קאלדר לאחד האמנים הפופולריים

ופורצי הדרך במאה העשרים. לצד המוביילים, יצר קאלדר פסלי מתכת יציבים (שכונו "סטאבילים"), פסלי חוט-תיל, ציורים, רישומים, הדפסים ותכשיטים. במרכז התערוכה במוזיאון תל אביב לאמנות מוצגים ציורי הגואש שלו, המתאפיינים בצבעוניות עזה וטהורה ובקומפוזיציות אינטנסיביות. באמצעות אוצר דימויים בסיסי, של סמלים ומוטיבים מהטבע, ומשחק חופשי אינסופי בצורה ובצבע, קאלדר חוזר בציוריו לפשטות של היסודות, להוויה של תמימות ראשונית שטרם עוצבה על ידי ידע, תרבות ומודעות עצמית.

כותרת התערוכה, השאובה משמו של אחד מציורי הגואש של קאלדר, משקפת שלושה אלמנטים מהותיים ביצירתו: קנה מידה, צבע וצורה. היא אף מצביעה על אפשרות קריאה מסקרנת נוספת של יצירתו - כחקירה של כוחות האנרגיה ביקום המשלבת אסתטיקה, רוחניות וידע מדעי בתחומי הפיזיקה, המתמטיקה והמכניקה.

אוצרות: רונלי לוסיטיג־שטיינמן, שחר מולכו

Great Yellow Sun

Alexander Calder at The Tel Aviv Museum of Art

Tel Aviv Museum of Art presents a solo exhibition of works by Alexander Calder (1898-1976), a pioneering American artist in modern sculpture, one of the most unique and influential figures of the twentieth century. The exhibition offers a glimpse into Calder's world through works in diverse media, spanning over five decades of his career - from early pencil drawings, produced in 1925, to one of his very last mobiles, created in 1976, the year of his demise. Alongside the artist's iconic sculptures, the exhibition focuses on a lesser-known part of Calder's output: his gouache paintings. It features over eighty paintings made during his lifetime. Calder is world-famous mainly for the invention of the mobile, which was an important turning point in modern art. With the mobile - a term coined by Marcel Duchamp while visiting Calder's studio in Paris - Calder redefined the principles that underpin traditional sculpture and created an entirely new conception of the medium by opening new possibilities of dynamism and reactivity. The traditional solid and stable sculptural object was replaced by an unsettled body that floats lightly in the air, reacting to its environment and constantly changing in space. This original and

innovative concept by Calder made him one of the most popular and groundbreaking artists of the twentieth century. Alongside the mobiles, Calder created stable metal sculptures (dubbed stabiles), wire sculptures, paintings, drawings, prints, and jewelry. Calder's gouaches, characterized by intense and pure color and powerful compositions, are on display at the heart of the exhibition at the Tel Aviv Museum of Art. Featuring symbols and motifs from nature, with infinite free play of form and color, these paintings return to the simplicity of fundamentals, an expression of Calder's desire to regain a place of primal innocence, an existence not yet shaped by knowledge, culture, and self-awareness. The title of the exhibition, taken from one of Calder's gouache paintings, reflects three significant elements of his art: scale, color, and form. It also suggests another, thought-provoking reading of Calder's endeavor, as an exploration of energetic forces in the universe that combines aesthetics, a spiritual aspect, and scientific knowledge of physics, mathematics, and mechanics.

Curators: Ronili Lustig-Steinmetz, Shahar Molcho

